

Ei ne dau. Din nou. Stim sa profitam?

Mai mult nu puteau spera tarile membre UE considerate a face parte din «cordonul rosu al saraciei» (Romania, Grecia, Irlanda, Portugalia, Letonia si Ungaria),decit ca cei de la Bruxelles, intr-un act jumatate solidaritate – jumatate disperare, sa ia decizia istorica de a reduce pragul de cofinantare nationala pentru proiecte suportate cu bani europeni, de la 15% la 5%.

O masura caracterizata drept «un raspuns exceptional la circumstante exceptionale», care trebuie vazuta ca o continuare a spiritului de solidaritate europeana demonstrat cu prilejul Summitului exceptional dedicat situatiei Greciei dar care, repet, reflecta si disperare a Bruxelles-ului fata de gradul foarte mic (incredibil de mic in cazul Romaniei!) de absorbtie a fondurilor comunitare deja alocate tarilor respective in actualul exercitiu bugetar. Aproape neatins in prezent, chiar si pentru un novice in probleme financiare si economice este clar ca in ritmul actual nu exista nici cea mai mica sansa ca acestea sa fie vreo data accesate macar la un nivel considerat rezonabil. Ce se cere tarilor-problema? Foarte simplu, macar in teorie: sa foloseasca aceasta oportunitate pentru a demara, in fine, mari proiecte pe zonele considerate a fi de interes strategic (infrastructura, cercetare, IT, dezvoltare rurala) si de a finaliza cit mai repede putinele proiecte demarate, multe dintre cele romanesti avind intirzieri importante pentru care s-au si platit penalizari si asupra carora planeaza sabia lui Damocles: revocarea fara drept de apel, insotita de obligatia de rambursare integrala a avansurilor obtinute de la Comisie. Toate astea nu sunt insa decit teorie si gesturi frumoase daca se va continua pe mai departe politica lipsita complet de viziune si realism cu care s-a abordat pina acum, cu rezultatele dezastruoase pe care le stim, problema fondurilor comunitare.

Ar trebui sa fie evident si la Bucuresti ceea ce intelege Bruxelles-ul prin prioritate sectoriala, aceasta insemnind ca, la nivelul celui mai mare contractant potential al tarii - Statul, toata atentia ar trebui sa se concentreze asupra citorva mari proiecte nationale. Primul ar putea fi o **CompanieNationala de antrepriza si constructii** care sa foloseasca cu prioritate (daca nu chiar exclusiv) forta de munca eliberata orbeste in natura in urma valurilor succesive de disponibilizari. Dat fiind ca FMI-ul a confirmat mesajul dat catre Guvern de a continua reducerile de personal, atunci problemele sociale (somaj si crizele sale

aferente) ar putea deveni foarte serioase in Romania, apropiindu-ne de exemplul nefericit al Spaniei cu rata record de somaj in rindul tinerilor.

Avantajul unui asemenea tip de proiect este ca, in primul rind, ar raspunde unei nevoi stringente de demarare a unor proiecte de mare anvergura cu importanta nationala – ganditi-va numai la ce ar insemna reabilitarea sistemului de irigatii pentru agricultura romaneasca, in al doilea rind – ar slabi presiunea asupra fondului de somaj, iar in al treilea rand, dar nu si cel mai putin important –permitand o aliniere perfecta la prioritatile europene privind stabilizarea pietei muncii. Un asemenea program ar deveni cu certitudine creator de proiecte subsidiare, cu dezvoltare imediata si previzibila foarte rapida atat pe verticala cit si pe orizontala judetelor unde somajul ameninta sa devina endemic. In plus, ar putea prezenta avantajul deloc de neglijat al obtinerii unui acord entuziast din partea partenerilor de dialog social –patronatele si sindicatele cu reprezentativitate nationala – acestea fiind direct interesate in prezentarea unei oferte constructive care sa incheie epoca actuala a dialogului surzilor si contestarilor de toate felurile. Este pentru a doua oara cand fac o asemenea propunere anti-criza si anti-somaj, prima data in ianuarie 2009 ea fiind respinsa fara nici o evaluare sau dezbatere de la nivelul conducerii Executivului in baza puerilei motivatii ca exista Compania Romana de Investitii. Ei bine,acum chiar si aceasta a disparut, desfiintata acum vreo doi ani de catre Guvern din motive care nu mi-au fost clare niciodata.

In fine, ar mai exista un avantaj: oferta unor locuri de munca pe durata certa (cea de executie a proiectelor incredintate) cu garantia de plata din fonduri garantate, ceea ce ar permite la mii si mii de oameni sa-si reia o viata normala, sa reinceapa sa creada ca sunt utili societatii si nu un balast uman grevand bugetul social si veniturile celor activi...ceea ce ar insemna deasemenea ca bancile, brusc, nu-i vor mai vina pe acestia ca pe niste creditorii insolvabili, spre linistea sociala a tuturor. Si, poate, timpul nu este inca pierdut ca guvernantii nostri sa faca un asemenea pas, chiar daca, pe partea cealalta, disponibilizarile masive vor continua.

Marius-Eugen Opran

Presedinte UGIR-1903